

Københavns Universitet

Revisionsprotokollat for årsrapport 2024

Indholdsfortegnelse	Side
1. Konklusion på revisionen	856
1.1 Regnskabsmæssige hovedtal	856
2. Ledelsens bekræftelser	857
3. Revisors ansvar	859
4. Revisionens fokusområder	860
4.1 Risikovurdering og revisionsstrategi	860
4.2 Væsentlighedsniveau	860
4.3 Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsrapporten	860
4.4. Særlige forhold	861
5. Finansiell revision	865
5.1 Ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet	865
5.2 Anvendt regnskabspraksis	865
5.3 Resultatopgørelsen	865
5.4 Balance - aktiver	867
5.5 Balance - aktiver	868
5.6 Balance - egenkapital	869
5.7 Pengestrømme og likviditet	870
5.8 Regnskabsaflæggelsesproces	870
6. Juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision	871
6.1 Juridisk-kritisk revision	873
6.2 Forvaltningsrevision	874
7. Øvrige elementer	875
7.1 Formelle forhold vedrørende regnskabsaflæggelsen	875
7.2 Ledelsesberetning, målrapportering og anden compliance	875
7.3 Ledelsens regnskabserklæring samt ikke-korrigerede fejl i årsrapporten	876
7.4 Eftersyn af bestyrelsens protokoller og overholdelse af statens regnskabsregler	876
7.5 Rapportering til andre myndigheder og underskriftsforhold	876
7.6 Redegørelse vedrørende forskningsinfrastruktur	876
7.7 Datterselskaber	877
7.8 Regnskabsinstruks	877
7.9 Retningslinjer for god finansiell kontrol	877
8. Opfølgning på bemærkninger fra tidligere revisions-protokollater	878
9. Revisors ydelser samt uafhængighed	882
10. Underskriftsforhold	883

Revisionsprotokollat til årsrapport 2024

1. Konklusion på revisionen

Vi har afsluttet revisionen af det af ledelsen aflagte årsregnskab for 2024. Vi har planlagt og udført revisionen med udgangspunkt i en vurdering af væsentlighed og risiko.

Revisionen har omfattet:

1. Institutionens årsregnskab
2. Kontrol med institutionens tilskudsgrundlag, og
3. Attestation af indberetninger, hvor Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har krævet særskilt revisorerklæring.

Vi har udarbejdet dette revisionsprotokollat i overensstemmelse med Uddannelses- og Forskningsministeriets revisionsbekendtgørelse nr. 764 af 19/06/2024 om tilskud, regnskab og revision m.v., revisionsinstruks af 9. november 2023 samt Uddannelses- og Forskningsministeriets gældende paradigme og vejledning.

1.1 Regnskabsmæssige hovedtal

Vi har afsluttet revisionen af det af ledelsen aflagte årsregnskab for 2024 for Københavns Universitet (KU). Årsregnskabet udviser følgende:

	2024	2023
	<u>t.kr.</u>	<u>t.kr.</u>
Resultat	(166.050)	9.664
Aktiver	10.101.647	9.743.060
Egenkapital	3.340.550	3.493.600

Ifølge lovgivningen skal vi erklære, at vi opfylder lovgivningens krav til uafhængighed, og at vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

Konklusion	Vi har afsluttet vores revision af det af ledelsen aflagte årsregnskab for 2024. Hvis ledelsen godkender årsrapporten i den foreliggende form, vil vi forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning uden modifikationer, fremhævelser eller andre rapporteringsforpligtelser.
	Vi har derudover gennemlæst ledelsesberetningen, hoved- og nøgletal og målrapporteringen, herefter benævnt ledelsesberetningen, for at påse, at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med i forbindelse med vores revision.
	Vi vil afgive en særskilt udtalelse om, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.
Ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet	Vi henviser til afsnit 5.1 for omtale af ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision	Revisionen har omfattet plantemaerne: Gennemførelse af indkøb, løn- og ansættelsesmæssige dispositioner, gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed), aktivitets- og ressourcestyring, mål- og resultatstyring samt styring af offentlige indkøb. Vi har afgivet udtalelse om, at den foretagne revision ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko ikke har givet anledning til væsentlige bemærkninger. Vi har i henhold til definitionerne i Standarderne for Offentlig Revision (SOR) med høj grad af sikkerhed konkluderet, at dispositioner inden for de undersøgte emner er i overensstemmelse med relevante bestemmelser i bevillinger, love og forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Høj grad af sikkerhed giver iht. SOR en høj sikkerhed, men ikke en absolut sikkerhed for, at reglerne er overholdt.
Væsentlig usikkerhed vedrørende fortsat drift	Ledelsen har valgt at aflægge årsregnskabet ud fra going concern-princippet. Baseret på vores revision er vi enige i ledelsens vurdering.
Kontrol af ledelsens pligter	Vi har foretaget kontrol af, at ledelsen overholder de pligter, som den ifølge lovgivningen er pålagt med hensyn til at: • Oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller (f.eks. mødereferater). • Registrere institutionens reelle ejere.
Revisorpåtegning	Hvis ledelsen godkender årsrapporten i den foreliggende form, vil vi forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning uden forbehold, fremhævelser eller særlige rapporteringsforpligtelser. Vi har derudover gennemlæst ledelsesberetningen og målrapporteringen (samlet i det efterfølgende benævnt ledelsesberetningen) for at påse, at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med i forbindelse med vores revision. I tilknytning til revisionspåtegningen afgiver vi derfor en særskilt udtalelse om, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet. Ledelsesberetningen omfatter ligeledes målrapporteringen, hoved- og nøgletal samt øvrige noter. Endvidere har vi i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik udvalgt relevante emner til såvel juridisk-kritisk revision som forvaltningsrevision. Vi afgiver ligeledes en særskilt udtalelse om, at vi ingen væsentlige kritiske bemærkninger har at rapportere i den forbindelse.

2. Ledelsens bekræftelser

I forbindelse med vores revision afgives en række erklæringer fra institutionens ledelse, herunder som dokumentation for de drøftelser vi har med ledelsen i forbindelse med revisionens udførelse. Disse erklæringer kan i det væsentligste opsummeres som nedenfor:

Ledelsespåtegning	Ledelsen skal i henhold til lovgivningen afgive en påtegning på årsrapporten, hvori det bekræftes: • At årsrapporten er blevet godkendt. • At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejl-informationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende. • At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. • At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.
Den daglige ledelses regnskabserklæring	Som led i revisionen har den daglige ledelse afgivet en regnskabserklæring over for os vedrørende årsregnskabet for 2024. Den daglige ledelse har bl.a. bekræftet, at: • Statstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår, og at tilskudsgrundlaget er opgjort i overensstemmelse med gældende regler. • Institutionens forvaltning vurderes at være tilrettelagt i overensstemmelse med principperne for god offentlig økonomistyring og sikrer, at institutionen er sparsommelig, produktiv og effektiv. • Institutionen efter ledelsens opfattelse har overholdt lovgivningen, og at forvaltningen har været økonomisk hensigtsmæssig. Endvidere har den daglige ledelse erklæret, at fejl, der er konstateret under revisionen, er rettet i årsregnskabet, med undtagelse af én fejl, der omtalt under afsnit 5.1.
Forespørgsler om besvigelser	Det er ved lov pålagt os at indhente udtalelser fra den daglige og øverste ledelse om eventuelle konstaterede eller formodede besvigelser eller fejlinformationer. Den daglige ledelse har oplyst over for os, at de ikke har kendskab til besvigelser, påståede besvigelser eller formodninger om besvigelser, ligesom der ikke vurderes at være særlig risiko for væsentlige fejl i institutionens årsregnskab som følge af regnskabsmanipulation eller misbrug af aktiver. Den øverste ledelse bekræfter ved underskrift på dette dokument følgende: 1. At den øverste ledelse er bekendt med ledelsens ansvar for udformning og implementering af interne kontroller til at forebygge og opdage besvigelser. 2. At der efter den øverste ledelses vurdering ikke er særlig risiko for besvigelser, og at institutionen har et effektivt kontrolmiljø, der afdækker risikoen for væsentlig fejlinformation i årsrapporten, herunder fejl i årsrapporten som følge af regnskabsmanipulation eller misbrug af institutionens aktiver. 3. At den øverste ledelse ikke har kendskab til oplysninger om besvigelser, påståede besvigelser eller formodninger om besvigelser, der kan have involveret ledelsen eller medarbejdere, og som kan have en væsentlig betydning for årsrapporten.

Vi har modtaget alle de ovenfor listede erklæringer uden bemærkninger.

3. Revisors ansvar

Vores arbejde som institutionsrevisorer tilrettelægges og udføres i henhold til internationale revisionsstandarder og § 9-aftalen, herunder standarder for offentlig revision. Arbejdet tilrettelægges med henblik på, at vi kan afgive en revisionspåtegning.

§ 9-aftalen har til formål at sikre, at Rigsrevisionen kan anvende institutionsrevisors revision af oplysninger med betydning for statsregnskabet. Aftalen giver endvidere Rigsrevisionen mulighed for at fastsætte krav til institutionsrevisor med hensyn til de områder, som institutionsrevisor erklærer sig om.

Revisionens formål, omfang og udførelse, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mellem ledelse og revision er beskrevet i bilag til vores protokollat af 31. oktober 2022, herunder at formålet med revisionen er at udtrykke en konklusion om, hvorvidt årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med statens regnskabsregler.

Vores revision har ikke omfattet ledelsesberetningen og målrapporteringen. Erklæringsbekendtgørelsen kræver imidlertid, at vi gennemlæser ledelsesberetningen for at påse, at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med i forbindelse med vores revision. Denne gennemlæsning omfatter også en vurdering af, om ledelsesberetningen indeholder de oplysninger, som i henhold til statens regnskabsregler skal indgå i ledelsesberetningen. Vi skal herefter på baggrund af vores gennemlæsning afgive en udtalelse om, hvorvidt ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet. Vores udtalelse om ledelsesberetningen skal placeres i umiddelbar forlængelse af vores revisionspåtegning på årsregnskabet.

Vi har i henhold til standarderne for offentlig revision (SOR) gennemgået udvalgte emner inden for forvaltningen og foretaget revision af udvalgte emner med henblik på at foretage juridisk-kritisk revision. Revisionen har omfattet plantemaerne: Gennemførelse af indkøb, løn- og ansættelsesmæssige dispositioner, gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed), aktivitets- og ressourcestyring, mål- og resultatstyring samt styring af offentlige indkøb. Vi har afgivet udtalelse om, at den foretagne revision ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko ikke har givet anledning til væsentlige bemærkninger. Vi har i henhold til definitionerne i SOR med høj grad af sikkerhed konkluderet, at de undersøgte dispositioner ikke viser væsentlige regelbrud. Ligeledes har vi med høj grad af sikkerhed konkluderet, at de undersøgte systemer, processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen.

Vores revision af hvert udvalgt emne tager sigte på at opnå tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis som grundlag for en konklusion med høj grad af sikkerhed om det pågældende emne. Ved en revision kan der ikke opnås fuldstændig sikkerhed for at opdage alle regelbrud eller forvaltningsmangler. Da vi alene har udført juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af de udvalgte emner, kan

vi ikke udtale os med sikkerhed om, at der ikke kan være væsentlige regelbrud eller væsentlige forvaltningsmangler på områder, der falder uden for de udvalgte emner.

Vi skal anbefale, at alle ledelsesmedlemmer gør sig bekendt med beskrivelsen af revisionens formål, omfang og udførelse, revisors rapportering samt ansvarsfordelingen mv.

4. Revisionens fokusområder

4.1 Risikovurdering og revisionsstrategi

Vores revision udføres i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision og internationale revisionsstandarder.

Vi henviser til afsnit 3.1 i revisionsprotokollat af 11. december 2024 for en beskrivelse af risikovurdering og revisionsstrategi. Vi har i ved statusrevisionen har vi fastholdt risikovurderingen og revisionsstrategien.

4.2 Væsentlighedsniveau

Revisionsomfanget er fastsat ud fra aktivitetsniveauet og resultatet for 2024. I revisionen af årsregnskabet har vi vurderet væsentlighedsniveauet til 215 mio.kr. (2023: 200 mio.kr.). Vi vil rapportere alle identificerede fejl, der enkeltvis eller sammenlagt overstiger 5% (10.750 t.kr.) i vores revisionsprotokollat.

4.3 Forhold af væsentlig betydning for vurdering af årsrapporten

I den efterfølgende figur har vi opsamlet de væsentligste forhold fra vores revision i form af en summarisk opstilling af de væsentligste tal fra årsregnskabet samt øvrige væsentlige revisionsområder. De enkelte områder er nærmere beskrevet i de efterfølgende afsnit, som der er anført konkrete referencer til i figuren. Identificerede risici indikeres som enten høj eller betydelig risiko ud for regnskabsposterne. Risikovurderingen er en teoretisk revisionsmæssig vurdering, der danner grundlag for revisionsindsatsen og således ikke er en indikation på, at der er konstateret fejl.

Regnskabelement mv.	Høj risiko	Betydelig risiko	t.kr.	t.kr.	Konklusion		Henvisning
Aktiver			2024	2023	2024	2023	
Immaterielle anlægsaktiver			42.341	41.595	✓	✓	5.4
Materielle anlægsaktiver			1.844.880	1.656.290	✓	✓	5.4
Finansielle anlægsaktiver			2.136.593	2.081.877	✓	✓	5.4
Tilgodehavender fra salg vedr. varer og tjenesteydelser	▼		128.282	160.146	✓	✓	5.4
Tilgodehavender vedr. tilskudsfinansierede områder			1.072.815	942.383	✓	✓	5.4
Andre tilgodehavender og periodeafgrænsningsposter			727.123	804.035	⚠	✓	5.4
Værdipapirer			2.325.172	2.160.341	✓	✓	5.4
Likvide beholdninger			1.824.442	1.896.392	✓	✓	5.4
Aktiver			10.101.648	9.743.060			
Passiver							
Egenkapital			3.340.550	3.493.600	✓	✓	5.6
Hensatte forpligtelser			229.323	179.035	✓	✓	5.5
Periodiserede donationer			642.972	535.122	✓	✓	5.5
Skyldig løn og Feriepengeforpligtelse	▼		575.558	496.239	✓	⚠	5.5
Forudbetalte bundne tilskud	▼		3.896.257	3.653.741	✓	✓	5.5
Leverandører af varer og tjenesteydelser			760.550	756.754	✓	✓	5.5
Anden kortfristet gæld og periodeafgrænsningsposter			656.438	628.569	✓	✓	5.5
Passiver			10.101.648	9.743.060			
Resultatopgørelsen							
Statstilskud	▼		5.887.242	5.634.432	✓	✓	5.3
Øvrige tilskud	▼		4.303.312	3.948.667	✓	✓	5.3
Salg af varer og tjenesteydelser			607.409	581.184	✓	✓	5.3
Andre indtægter			241.792	248.881	✓	✓	5.3
Personaleomkostninger			-6.903.736	-6.245.935	✓	✓	5.3
Husleje	▼		-1.385.427	-1.233.300	⚠	⚠	5.3
Af- og nedskrivninger			-224.005	-208.740	✓	✓	5.3
Tab og nedskrivninger vedr. materielle anlægsaktier			-101	-626	✓	✓	5.3
Øvrige driftsomkostninger			-2.901.684	-2.905.168	✓	✓	5.3
Finansielle poster			209.148	190.268	✓	✓	5.3
Resultat			(166.050)	9.664			
Øvrige væsentlige områder							
Ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet					⚠	⚠	5.1
Pengestrømsopgørelse							5.7
Generelle it-kontroller	▼				⚠	⚠	Løbende protokol
Ledelsens tilsidesættelse af kontroller		▼					
Forvaltning og juridisk-kritisk	▼				⚠	⚠	6
Forretningsgange/interne kontroller, herunder formålsfordeling					⚠	⚠	5.8 & Løbende protokol
▼ Risiko for væsentlige fejl			✓ Ingen kritiske eller væsentlige kommentarer ⚠ Kræver ledelsens bevågenhed ✗ Risiko har væsentlig betydning - kræver ledelsens bevågenhed				

4.4. Særlige forhold

4.4.1 Kapitalberedskab

Vi har sammenholdt KU's likvide beholdninger på 4.149 mio.kr., med den fastsatte målsætning i KU's finansielle politik på 700 mio.kr. KU har dermed opfyldt målsætningen.

KU's likviditet er positivt påvirket af blandt andet forudbetalte bundne tilskud. Vi har derfor sammenholdt udviklingen i likviditeten korrigeret for effekten af forudbetalte bundne tilskud m.v. i den følgende tabel.

mio.kr.	2025 (Budget)	2024	2023
Likvide beholdninger	1.140	1.824	1.896
Værdipapirer	2.291	2.325	2.160
Forbedret likviditet primo 2025 ift. budget	266	-	-
Samlet likviditet (sum)	3.697	4.149	4.056
Tilgodehavender hos projektsamarbejdspartnere		584	629
Forudbetalte ekstraordinære tilskud		(16)	(31)
Forudbetalte bundne tilskud		(3.901)	(3.654)
Forudbetalt finanslovstilskud		(532)	(512)
Fri likviditet		284	488

Tabellen viser, at en stigende andel af KU's likviditet, kan henføres til forudbetalte bundne tilskud. Dertil skal lægges at KU jf. afsnit 4.4.3 har væsentlige udskudte huslejebetalinger som, alt andet lige, forfalder til betaling såfremt voldgiftssager vedrørende NBB og MT ikke falder ud til fordel for KU. Det udskudte beløb udgør 338 mio.kr. ultimo 2024, stigende til forventet 488 mio.kr. ved udgangen af 2025. Forholdet er beskrevet yderligere i afsnit 4.4.3

KU budgetterer med et forventet underskud på 380,9 mio.kr. i 2025. KU har i budgettet for 2025 ligeledes budgetteret med faldende likviditet i perioden frem mod 2028.

Likviditeten ved starten af 2025 er 266 mio.kr bedre end forudsat ved udarbejdelsen af budget 2025, hvilket alt andet lige må forventes at forbedre den samlede likviditet ved udgangen af 2025. Likviditeten vil dog være lavere 31.12.2025 end ved udgangen af 2024, hvis budgettet realiseres i henhold til budgetforudsætningerne. For så vidt angår kolonnen 2025(budget) har vi alene vist den forventede samlede likviditet, da forudbetalinger ikke er opgjort.

Vi er blevet oplyst, at KU er i proces med at udarbejde og præsentere et nyt koncept/paradigme for likviditetsstyring frem mod budgetlægning for 2026. Konceptet vil blandt andet tage stilling til hvilke elementer der kan indgå i KU's likviditetsberedskab. jf. Strategi for finansiel risikostyring. Konceptet vil blive fremlagt for bestyrelsen.

Vi har desuden fået oplyst at den likviditetsmæssige udvikling vil få forøget fokus i måneds- , Ø-rapporteringer og prognoser.

Vi følger op på ovenstående i forbindelse med vores revision for 2025.

4.4.2 Administrationsreform

KU har arbejdet med administrationsreformen, siden det blev besluttet af bestyrelsen i november 2022. Ambitionen for administrationsreformen er at skabe en bedre og mere effektiv administration og service for at fastholde KU's position blandt de bedste universiteter i Europa. Et af reformens pejlemærker er at frigøre ressourcer i størrelsesordenen 300 mio.kr. årligt, der skal investeres i styrket forskning, uddannelse, innovation og samarbejde. Reformens økonomiske og kvalitetsmæssige gevinster forventes indfriet i perioden 2025-2028.

Den nye organisering som følge af den administrative reform idriftsættes i marts 2025, hvorfor KU i 2024 har haft fokus på at gennemføre et grundigt forberedelsesarbejde.

Vi følger op på administrationsreformen i forbindelse med revisionen for 2025, når reformen er idriftsat, med særligt fokus på at de tilrettelagte forretningsgange og kontroller er tilrettelagt, så de fortsat understøtter en betryggende regnskabsaflæggelse og forvaltning.

4.4.3 Bygningsdrift og voldgiftssager Status på voldgiftssager fra tidligere år

De igangværende sager pr. 31. december 2024 er indregnet som skyldige beløb. KU har underskrevet de nye lejekontrakter med BYGST medio december 2023. Der er dog fortsat uenighed mellem KU og BYGST om enkelte af de nye lejekontrakter, hvorfor KU fortsat har to verserende voldgiftssager med BYGST om henholdsvis Mærsk Tårnet (MT) og Niels Bohr-bygningen (NBB).

KU anlagde i 2018 interne statslige voldgiftssager mod BYGST. Formålet var at få en juridisk vurdering af KU's lejevilkår og en ansvarsplacering i en række problematiske byggesager, hvor der har været væsentlige forsinkelser og fordyrelser. I sagen vedrørende MT er der gennemført syn og skøn, og der skal efterfølgende tages stilling til, hvorvidt sagen skal afvente afgørelsen af en verserende voldgiftssag mellem BYGST og totalrådgiver. Vi er blevet oplyst, at sagen tidligst forventes afgjort i 2027.

KU overtog hele NBB 1. juli 2023, og ved starten af 2024 har KU overtaget driften af bygningen. De første forskere og studerende er flyttet ind i løbet af 2024 og bygningen er taget i brug. Der er indgået aftale om, at huslejen for NBB er nedsat, indtil den interne statslige voldgift herom er afsluttet. Når voldgiftssagen er afsluttet, forventer KU, at der foretages en regulering af huslejen med tilbagevirkende effekt. Pr. 31. december 2024 forventer KU, at denne regulering maksimalt vil udgøre 302,2 mio.kr. Reguleringen vil ikke påvirke resultatet og egenkapitalen, men likviditeten vil blive nedbragt med tilsvarende beløb, jf. følgende afsnit.

Huslejeopkrævning fra BYGST

KU har før 2023 ibrugtaget MT og har medio 2023 overtaget NBB, som er taget i brug i 2024. KU har tidligere indregnet forskellen mellem opkrævet husleje og den husleje, der svarer til den indgåede aftale, som en skyldig omkostning, dvs. ikke betalt, men opkrævet huslejeandel. Herefter benævnt hensættelse.

Der er indgået en aftale mellem KU og BYGST om, at huslejen for NBB er nedsat, indtil den interne statslige voldgift herom er afsluttet. Når voldgiftssagen er afsluttet, skal der foretages en regulering af huslejen med tilbagevirkende kraft. KU bliver faktureret husleje af BYGST på NBB med udgangspunkt i en anlægssum på 1.700 mio.kr. I risikoanalysen fra Vejdirektoratet d. 28. august 2023 er den forventede anlægssum 5.200 mio.kr. Der hensættes til husleje på NBB med udgangspunkt i anlægssummen fra Vejdirektoratet på 5.200 mio.kr., hvilket belaster KU's økonomi med ca. 12,5 mio.kr. pr. måned, hvorfor hensættelsen forventes at stige fra 302,2 mio.kr. til 452,2 mio.kr. ved udgangen af 2025. Forholdet er en væsentlig usikkerhedsfaktor for KU's fremtidige økonomi og likviditet.

Udviklingerne i hensættelserne fra 2023 til 2024 fremgår af tabellen nedenfor.

Bygning	2024	2023
Niels Bohr Instituttet (NBB)	302,2	160,1
Copenhagen Plant Science Center (CPSC)	-	2,8
Mærsk Tårnet (MT)	36,0	32,4
Hensat i alt	338,1	195,3

Afregningen af den ikke betalte husleje er ikke indregnet i likviditetsbudgettet for 2025.

4.4.4 Udvikling i lønomkostninger

	2024 (budget)	2024 (realiseret)	2023
Omsætning (mio. kr.)	10.821	11.040	10.413
Overskudsgrad	-6%	-2%	0%
Løn i pct. af indtægter	60%	63%	60%
Lønudvikling fra 2023 – 2024	4%	10%	6%
Årsværk (VIP)	-	5.751	5.541
Årsværk (D-VIP)	-	421	426
Årsværk (TAP)	-	4.523	4.421
Løn pr. årsværk	-	646	601
Omk. (ex. løn) i pct. af indtægter	46%	41%	42%

Vi bemærker, at lønudviklingen fra 2023 til 2024 er en stigning med 10% mod budgetteret stigning på 4%. Stigningen slår også igennem på nøgletallet løn i procent af indtægter, der er 3 procentpoint højere end 2023 og budgettet for 2024.

Udviklingen i lønomkostninger skyldes dels, at KU har øget aktivitet på tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed og dels den generelle lønudvikling, hvor overenskomstforliget 2024 resulterede i generelle procentuelle lønstigninger på 5,89%, hvilket var højere end den budgetterede lønstigning på 4,87 %.

5. Finansiell revision

5.1 Ikke-korrigerede fejl i årsregnskabet

Vi har kendskab til følgende fejl i årsrapporten, som ikke er rettet i forbindelse med revisionen. Fejlen er identificeret af KU.

KU har hensat en forpligtelse til estimeret tilbagebetaling af for meget opkrævet lejeindtægt vedr. fremlejede bygninger på 20,4 mio.kr. i regnskabet for 2024, mens det faktiske skøn er opgjort til 2,1 mio.kr. Det betyder, at følgende regnskabsposter er påvirket: Øvrige driftsomkostninger, hensatte forpligtelser og egenkapitalen.

T.kr.	Resultatopgørelse		Balance		
	Indtægter	Omkostninger	Aktiver	Passiver	Egenkapital
Fejl i hensættelse vedrørende fremleje		(18.300)		18.300	(18.300)

(-)=kredit +=debet

Den ovenfor listede ikke-korrigerede fejl giver ikke anledning til at modificere konklusionen i vores revisionspåtegning.

5.2 Anvendt regnskabspraksis

Vi har gennemgået den anvendte regnskabspraksis og har fundet, at denne er i overensstemmelse med Uddannelses- og Forskningsministeriets og Økonomitstyrelsens retningslinjer herfor.

Der er ikke sket væsentlige ændringer i anvendt regnskabspraksis.

5.3 Resultatopgørelsen

Formålsregistrering

Anvendelse af obligatoriske regnskabsdimensioner

Vi har i forbindelse med revisionen af årsrapporten gennemgået KU's anvendelse af de 4 obligatoriske regnskabsdimensioner, jf. UFM's konterings- og fordelingsvejledning. Herudover har vi påset, at KU's regnskabsinstruks indeholder en beskrivelse af registrering på de obligatoriske regnskabsdimensioner.

Vi henviser til afsnit 8 for opfølgning på vores observation fra tidligere års revision.

Vores revision af de obligatoriske regnskabsdimensioner har herudover ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

Statstilskud

I forbindelse med revisionen af dette område har vi blandt andet gennemgået den af KU udarbejdede totalafstemning af statstilskud, herunder påset, at såvel bogførte direkte finanslovsbevilgede som aktivitetsbestemte statstilskud er i overensstemmelse med udmeldinger fra de respektive ministerier.

Revisionen har omfattet en vurdering af, om KU's rapporteringssystemer, forretningsgange og interne kontroller fungerer forsvarligt i forhold til det statstilskud, som genereres på baggrund af KU's STÅ-aktivitet. KU anvender STADS som studieadministrativt system og har passende processer og funktionsadskillelse ved registrering af studerende og karakterer. Herudover er der regelmæssig kontrol af fejllister, som genereres i forbindelse med overførsler mellem Digital Eksamen og STADS.

Vores revision af statstilskud har ikke givet anledning til bemærkninger.

Øvrige tilskud

Som led i vores revision af KU's projektportefølje har vi gennemgået kvartalsrapporteringerne for 2. og 4. kvartal 2024, herunder principperne for korrekt periodisering af projektporteføljen. Vores gennemgang gav ikke anledning til bemærkninger.

Salg af varer og tjenesteydelser samt andre indtægter

I forbindelse med revisionen af dette område har vi stikprøvevis gennemgået posten med henblik på verifikation af indtægternes forekomst og periodisering.

Vores gennemgang har herudover ikke givet anledning til bemærkninger.

Personaleomkostninger

Vi har fulgt op på sidste års gennemgang af forretningsgangene vedrørende gager og lønninger. Vi har igen i år gennemgået forretningsgange vedrørende registrering og vedligeholdelse af løndata blandt andet med henblik på at sikre:

- at lønninger og lønrelaterede poster registreres i den korrekte periode
- at alle lønninger og lønrelaterede poster registreres korrekt
- at registrerede lønninger og lønrelaterede poster vedrører institutionen og er godkendt
- at alle lønninger og lønrelaterede poster er i overensstemmelse med lovgivning, aftaler samt gældende overenskomster.

Vi har i forbindelse med den afsluttende revision af KU's årsregnskab foretaget analyser af lønudviklingen for ledende medarbejdere samt nøglepersoner. Vi har ligeledes kontrolleret afstemningen af de omkostningsførte lønninger i årsregnskabet med indberetning til skattemyndighederne. Endvidere har vi stikprøvevis kontrolleret, at lønrelaterede poster er reguleret i overensstemmelse med gældende regler og praksis.

Samlet set er det vores vurdering, at der er etableret en hensigtsmæssig og betryggende lønadministration. Vores revision har ikke givet anledning til bemærkninger.

Husleje, øvrige driftsomkostninger, af- og nedskrivninger og finansielle poster

Husleje og øvrige driftsomkostninger er stikprøvevist kontrolleret i forhold til periode, beløb, godkendelse mv. Endvidere har vi i forbindelse med vores revision af øvrige driftsomkostninger efterprøvet, at KU's systemopsatte godkendelsesprocedurer har været implementeret som oplyst. Det er oplyst af KU, at godkendelsesprocedurer ikke har været kompromitteret i året. Der henvises

til afsnit 4.3.3 Bygningsdrift og voldgiftssager for nærmere omtale af igangværende sager med BYGST.

Vi har sandsynliggjort de foretagne afskrivninger og sammenholdt dem med KU's regnskabspraksis.

Vi har sammenholdt de bogførte finansielle indtægter og finansielle omkostninger med oversigter og bekræftelser, modtaget fra KU's kapitalforvaltere og bankforbindelser.

Vores gennemgang gav ikke anledning til bemærkninger udover den ikke-korrigerede fejl, der fremgår af afsnit 5.1.

5.4 Balance - aktiver

Materielle anlægsaktiver

Vi har i forbindelse med vores revision testet, at KU's forretningsgange og interne kontroller til at sikre tilstedeværelse og værdiansættelse af KU's anlægsmasse har været implementeret og effektive igennem hele regnskabsåret.

Vi har udvalgt stikprøver på tilgange i årets løb, som er afstemt til underliggende dokumentation. Vi har ligeledes forholdt os til afgang i anlægskartoteket. Denne gennemgang har ikke givet anledning til bemærkninger.

KU er i samarbejde med landets øvrige universiteter (undtagen AAU) i gang med at udvikle og implementere et nyt studieadministrativt system, Nyt SIS. KU har aktiveret omkostninger til projektet i 2024, og niveauet herfor forventes øget i perioden 2025-2027. KU forventes at tage systemet i brug i efteråret 2027.

Finansielle anlægsaktiver

Vi har kontrolleret, at de indregnede kapitalandele i dattervirksomheder og øvrige kapitalandele er indregnet til kostpris i henhold til KU's regnskabspraksis, og at ejerandele er uændrede i forhold til sidste år. Kostpriser er uændrede i forhold til sidste år for alle kapitalandele med undtagelse af datterselskabet UCPH Ventures A/S, hvor der er sket et kontantindskud på 12 mio.kr., som skal dække investeringsramme og driftsomkostninger, forbundet med datterselskabets investeringer.

Vi har i forbindelse med vores revision kontrolleret tilgang i gældsbreve fra staten, langfristede tilgodehavender og årets deposita til underliggende dokumentation.

Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Tilgodehavender fra salg af varer og tjenesteydelser

Vi har gennemgået KU's forretningsgange og processer til opgørelse af reservationer til imødegåelse af tab og sammenholdt disse med analyser af debitorernes aldersfordeling på samme tidspunkt i tidligere år, debitorernes sammensætning og realiserede tab i regnskabsåret. Vores gennemgang har ikke givet anledning til bemærkninger.

Tilgodehavende fra igangværende tilskudsaktiviteter

Vi har som led i vores revision af KU's projektportefølje gennemgået kvartalsrapporteringerne for 2. og 4. kvartal 2024, herunder principperne for korrekt periodisering af projektporteføljen. Endvidere har vi vurderet KU's forretningsgange til at sikre en korrekt præsentation af projektporteføljen som henholdsvis aktiv og passiv i årsrapporten. Endvidere har vi efterprøvet KU's forretningsgange til sikring af en retvisende løbende hensættelse til tab på projekter, som udgør 18,4 mio.kr. i 2024 (18,3 mio.kr. i 2023). Vores gennemgang har ikke givet anledning til bemærkninger.

Andre tilgodehavender og periodeafgrænsningsposter

For andre tilgodehavender og periodeafgrænsningsposter har vi stikprøvevist kontrolleret regnskabsposterne til underliggende specifikationer og dokumentation. Herudover har vi modtaget notat, udarbejdet af KU vedrørende indregning af tilgodehavender hos samarbejdspartnere på eksternt finansierede projekter. Indregnede tilgodehavender hos samarbejdspartnere i 2024 er på 579 mio.kr. mod 629 mio.kr. i 2023.

KU har ultimo regnskabsåret haft en skønsmæssig tilgang til opgørelse af det samlede tilgodehavender hos samarbejdspartnere. Det beror på en vurdering af, at der er ældre saldi/mellemværende, der på nuværende tidspunkt burde være nedskrevet grundet formodet afsluttet aktivitet hos samarbejdspartnere. Vi anbefaler, at KU revurderer og styrker processen for opfølgning på tilgodehavender hos samarbejdspartnere i forlængelse af de gældende interne retningslinjer på området, således at saldi nedbringes i takt med at samarbejdspartnere indfrier deres forpligtelser, og dermed undgår behovet for en skønsmæssige opgørelse.

Vi har ikke fundet anledning til at anlægge en anden vurdering end KU's opgørelsesmetode og vores revision har ikke givet anledning til yderligere bemærkninger.

Likvide beholdninger og værdipapirer

Likvide beholdninger og værdipapirer er afstemt til ekstern dokumentation, herunder modtagne bekræftelse fra KU's bankforbindelser. Vi har endvidere kontrolleret, at KU's likvide midler er anbragt i overensstemmelse med KU's politikker herfor. Vores gennemgang har ikke givet anledning til bemærkninger.

5.5 Balance - aktiver

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser vedrører primært reetableringsforpligtelsen på lejemål og åremålsforpligtelsen. KU har en stigning i lønrelaterede hensættelser på 28 mio.kr. som følge af hensættelse til frivillige fratrædelser relateret til gennemførelsen af administrationsreformen.

Vi har vurderet ledelsens værdiansættelse af hensatte forpligtelser og har ingen bemærkninger hertil til, udover den ikke-korrigerede fejl, der fremgår af afsnit 5.1.

Skyldig løn og feriepengeforpligtelse

Vi har i forbindelse med årets revision gennemgået KU's procedure for korrekt ferieregistrering, som skal sikre, at der foreligger et validt grundlag for KU's beregning af feriepengeforpligtelsen.

På den baggrund vurderes det, at forpligtelsen pr. 31. december 2024 er beregnet på korrekt grundlag og efter korrekt metode. Vi henviser til afsnit 8 vedrørende vores vurdering af niveauet for KU's gennemsnitlige restferiedage.

Vi har analyseret på udviklingen i skyldig løn.

Vores revision har herudover ikke givet anledning til bemærkninger.

Forudbetalte bundne tilskud

Vi henviser til afsnittet "Tilgodehavende fra igangværende tilskudsaktiviteter" under pkt. 5.4.

Leverandører af varer og tjenesteydelser

Vi har gennemgået forretningsgange for korrekt behandling af kreditorer, herunder bogføring i korrekt periode. Vi har kontrolrevideret KU's egen controllingnotat, som omfatter en række controllingaktiviteter, herunder controlling af korrekt periodisering af omkostninger og leverandørgæld.

Der er hensat 338,1 mio.kr. vedrørende igangværende sager med BYGST (faktureret ikke betalt andel af huslejeopkrævninger). Se nærmere omtale i afsnit 4.4.3 Bygningsdrift og voldgiftssager. Forholdet kræver ledelsens bevågenhed, da udfaldet af huslejebetalingerne vil kunne have stor indflydelse på KU's samlede økonomi og derfor har og fortsat bør have stort fokus.

Vores gennemgang har ikke givet anledning til bemærkninger herudover.

Anden gæld og periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposten vedrører primært periodisering af statstilskud for 2025, der er modtaget ultimo december 2024. Vi har afstemt forudbetalt statstilskud til udbetalingsbilag fra UFS uden bemærkninger.

Vi har i forbindelse med revisionen gennemgået anden gæld til underliggende specifikationer.

Vores gennemgang har ikke givet anledning til bemærkninger.

5.6 Balance - egenkapital

Der har ikke været bevægelser på egenkapitalen udover årets resultat og egenkapitalbinding af gældsbreve fra staten i forbindelse med overdragelse af donerede bygninger mv. til den statslige huslejeordning. Vi har afstemt bevægelserne på egenkapitalen, uden at det har givet anledning til bemærkninger udover den ikke-korrigerede fejl, der fremgår af afsnit 5.1.

5.7 Pengestrømme og likviditet

Årets samlede likviditetsvirkning udgør 92.880 t.kr. mod (49.68) t.kr. sidste år:

	2024	2023
	<u>t.kr.</u>	<u>t.kr.</u>
Driftens likviditetsvirkning	446.349	383.841
Investeringers likviditetsvirkning	(650.165)	(761.162)
Finansieringens likviditetsvirkning	<u>296.696</u>	<u>327.640</u>
Årets likviditetsforskydning	<u>92.880</u>	<u>(49.682)</u>

For kommentarer vedrørende udvikling i likviditet og kapitalberedskab henvises til afsnit 4.4.1.

5.8 Regnskabsaflæggelsesproces

Vi har i forbindelse med vores revision for 2024 haft særligt fokus på relevante kontroller, der adresserer den betydelige risiko for ledelsens tilsidesættelse af kontroller, som er en foruddefineret risiko iht. internationale revisionsstandards.

KU anvender økonomistyringssystemet Navision Stat, hvor det er muligt at foretage manuelle posteringer uden godkendelse af anden bruger, hvilket øger risikoen for, at der foretages posteringer, som bevidst påvirker årsregnskabet i en bestemt retning.

I forbindelse med vores gennemgang har vi konstateret, at KU har tilrettelagt supplerende processer for godkendelser af en stor del af de manuelle posteringer, for at imødegå begrænsningerne i Navision Stat. Vi har konstateret at et mindre antal, beløbsmæssigt væsentlige, manuelle posteringer, ikke godkendes, af en anden den der foretager posteringen. Vi anbefaler, at store eller komplekse manuelle posteringer godkendes på passende ledelsesniveau, samt at dokumentationskravet øges ved denne type posteringer.

6. Juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision gennemføres i henhold til standarderne for offentlig revision (SOR).

Standarderne har til formål at sikre en ensartet revision på det offentlige område på tværs af forskellige offentlige organisationer og indeholder derfor et antal pligtige plantemaer, der skal gennemgås som led i dels SOR 7 forvaltningsrevisionen og dels SOR 6 den juridisk-kritiske revision, i det omfang disse er relevante. Derudover skal det overvejes, hvorvidt der er behov for at udvælge andre temaer til revision.

Revisionen af de pligtige plantemaer i henhold til SOR kan gennemføres efter en rotationsplan, således at de pligtige temaer er dækket over en 5-årig periode. For revisionen 2024 har vi udvalgt følgende plantemaer:

SOR 6 – Juridisk-kritisk revision:

- Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner (afsnittet er medtaget i revisionsprotokollat af 11. december 2024)
- Gennemførelse af salg (Indtægtsdækket virksomhed)
- Gennemførelse af indkøb (afsnittet er medtaget i revisionsprotokollat af 11. december 2024)

SOR 7 – Forvaltningsrevision:

- Aktivitets- og ressourcestyring (afsnittet er medtaget i revisionsprotokollat af 11. december 2024)
- Mål- og resultatstyring
- Styring af offentlige indkøb (afsnittet er medtaget i revisionsprotokollat af 11. december 2024)

Vores rotationsplan for de kommende år er præsenteret nedenfor. Vi har i henhold til styrelsens instruks vist de plantemaer, der planlægges revideret inden for en 5-årig periode, samt plantemaer og emner, der er revideret inden for 4 år før indeværende regnskabsår.

Relevante plantemaer	Finansiell værdi (væsentlighed)	Risiko for forvaltnings- mangel/ regelbrud	Begrundelse	Tidspunkt for gennemgang		
				Tidligere år	2024	Fremtidig år
Gennemførelse af indkøb (SOR 6a)	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet relateret til gennemførelse af indkøb da KU er forpligtet til at sikre, at udbudsloven samt andre relevante statslige regelsæt overholdes, i det omfang de er relevante for KU.	2022	×	2027 2025
Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner (SOR 6b)	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet relateret til løn- og ansættelsesmæssige dispositioner vurderes væsentligt henset til væsentligheden af de indregnede omkostninger.	2020 2021 2022 2023	×	2028 2027 2026 2025
Gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed) (SOR 6c)	● ○ ○	● ● ○	Plantemaet vurderes mindre væsentligt, da omfanget er lavt set i forhold til KU's samlede aktiviteter. Temaet udvælges dog grundet krav fra styrelsen.	2020 2021 2022 2023	×	2028 2027 2026 2025
Aktivitets- og ressourcestyring (SOR 7a)	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet vurderes væsentligt, da KU skal sikre, at aktiviteter og ressourcer tilpasses de faktiske behov, herunder at det løbende tilstræbes at tilpasse omkostningerne til det aktuelle aktivitetsniveau.	2020 2021 2022 2023	×	2028 2027 2026 2025
Udvalgt underemne: Håndtering af eksternt finansierede projekter (SOR 7a)	● ● ●	● ○ ○	Underemnet vurderes væsentligt, da KU har mange projekter, der finansieres af eksterne parter, hvor der stilles betingelser til projektet for at modtage finansieringen. Der vil være fokus på håndtering af projekter fra vugge til grav samt fokus på, at KU har udarbejdet tilstrækkelige og betryggende forretningsgange på området.	2022 2023	(X)	
Mål- og resultatstyring (SOR 7b)	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet vurderes væsentligt, da KU skal sikre, at der er fastsat mål for uddannelseskvaliteten og opfølgning på de opnåede resultater på mål af høj væsentlighed.	2020 2021 2022 2023	×	2028 2027 2026 2025
Styring af offentlige indkøb (SOR 7c)	● ● ●	● ○ ○	Plantemaet vurderes væsentligt, da KU er forpligtet til at sikre, at indkøb sker i henhold til fastlagte indkøbspolitikker og strategier, og at der følges op på målsætninger for indkøbere.	2021	×	2027 2025
Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter (SOR 7d)	● ● ○	● ● ●	Plantemaet vurderes væsentligt i de år, hvor KU gennemfører væsentlige investeringsprojekter. Der vil være fokus på budgetudarbejdelsen og -opfølgningen, samt at det leverede produkt stemmer til kravspecifikation.			20xx
(X) Minimumshandlinger gennemført						

6.1 Juridisk-kritisk revision

Gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed)

Formål

Formålet med revisionen af den indtægtsdækkede virksomhed er at opnå høj grad af sikkerhed for, at der ikke er væsentlige og uopdagede fravigelser fra retningslinjerne for indtægtsdækket virksomhed, herunder særligt at det opgjorte resultat af indtægtsdækket virksomhed er i overensstemmelse med foretagne registreringer, og at det akkumulerede resultat ikke er negativt.

Afgrænsning

Revisionen omfatter gennemgang af emnet: De af KU tilrettelagte retningslinjer og kontroller for indtægtsdækket virksomhed, herunder at der er processer for rapportering til ledelsen. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Emner

Revisionen har omfattet en vurdering af emnerne:

- beskrive forretningsgange for gennemførelse og kontrol med indtægtsdækket virksomhed
- et akkumuleret resultat af den indtægtsdækkede virksomhed, der er positivt
- forretningsgange, der fastsætter krav til prissætningen af den gennemførte aktivitet som indtægtsdækket virksomhed
- oplyst om omfanget af den indtægtsdækkede virksomhed i regnskabet.

Observationer

Vi har konstateret, at KU foretager særskilt registrering af indtægtsdækket virksomhed, og at omfanget af den indtægtsdækkede virksomhed alene udgør 120 mio.kr. svarende til 1,1% af den samlede omsætning.

Det akkumulerede resultat for de seneste fire år udgør 309 mio.kr.

Henset til den indtægtsdækkede virksomheds andel af den samlede omsætning har vi for 6 projekter påset, at disse er behandlet i overensstemmelse med KU's retningslinjer og forretningsgange.

Vi har noteret, at KU har iværksat tiltag med henblik på at styrke tilsynet med at forretningsgangene på området følges konsekvent, med særlig fokus på forretningsgangene for udarbejdelse af efterkalkulation og fastsættelse af overhead-sats. Vi er enige i dette fokus og anbefaler, at KU som led i tilsynet opdaterer retningslinjer for indtægtsdækket virksomhed. Vi har fået oplyst at dette vil være en opgave for den nyoprettede kontrol og tilsynsenhed der etableres som led i administrationsreformen.

Vi følger op på forholdene i forbindelse med den løbende revision for 2025.

Gennemgangen har herudover ikke givet anledning til bemærkninger.

Konklusion på udført juridisk-kritisk revision

Vi har i forbindelse med revisionen af ovenstående område konstateret enkelte anbefalinger, dog ingen indikationer på væsentlige regelbrud i forbindelse med dispositioner.

6.2 Forvaltningsrevision

Mål- og resultatstyring

Formål

Formålet er at vurdere om KU har tilrettelagt passende forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at KU kan rapportere om de mål, der er fastsat af Uddannelses- og Forskningsministeriet i resultatkontrakten, samt at der er tilrettelagt procedurer, der understøtter udarbejdelse af en retvisende målrapportering.

Afgrænsning

Revisionen omfatter gennemgang af de af KU tilrettelagte forretningsgange og kontroller for målrapportering, herunder at der er processer for rapportering til øverste ledelsesniveau, og at denne er i overensstemmelse med foretagne registreringer. Gennemgangen har ikke omfattet en vurdering af de forretningsmæssige beslutninger, der er truffet på baggrund af den modtagne information.

Emner

Revisionen har omfattet en vurdering af emnerne:

- procedurer og kontroller for vurdering af, om resultatrapportering er sket ud fra passende dokumentation
- dokumentation for de oplyste resultater.

Observationer

KU har inden for de undersøgte områder etableret forretningsgange og interne kontroller, der sikrer, at ledelsesinformationen er styringsrelevant og baseret på et validt datagrundlag og dermed medvirker til, at ledelsen på relevante niveauer kan træffe beslutninger i forbindelse med målstyringen.

Konklusion på udført forvaltningsrevision

Vi er i forbindelse med revisionen af ovenstående områder ikke blevet bekendt med forhold, som indikerer manglende sparsommelighed, produktivitet eller effektivitet i formidlingen af KU's midler.

7. Øvrige elementer

7.1 Formelle forhold vedrørende regnskabsaflæggelsen

Vi har revideret KU's årsrapport og fundet, at denne er udarbejdet i overensstemmelse med lov om statens regnskabsvæsen mv., regler fastsat i Finansministeriets Økonomiske Administrative Vejledninger samt bekendtgørelse nr. 764 af 19/06/2024 om tilskud, regnskab og revision m.v. ved universiteterne.

7.1.1 Institutionens formål

På baggrund af vores revision er det vores opfattelse, at foretagne dispositioner i 2024 i al væsentlighed er foretaget inden for KU's vedtægtsmæssige formål.

7.1.2 Drøftelser med direktion og bestyrelse om besvigelser

Vi har drøftet risikoen for besvigelser med KU's øverste daglige ledelse samt formanden for KU's bestyrelse. Drøftelserne har også omfattet de interne kontroller, som er implementeret for at forebygge disse risici.

Vi skal bemærke, at vi ikke under vores revision har konstateret fejl i årsrapporten som følge af besvigelser.

Af formelle årsager skal vi desuden forespørge den øvrige bestyrelse om, hvorvidt den har kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser. Vi tillader os at anse bestyrelsens underskrift på nærværende protokollat som en bekræftelse på, at bestyrelsen ikke har kendskab til sådanne forhold.

7.2 Ledelsesberetning, målrapportering og anden compliance

Vi har til brug for bestyrelsens overvejelse medtaget visse nærmere informationer om ledelsesberetningen, målrapporteringen og anden compliance.

Vores revision har ikke omfattet ledelsesberetningen i årsrapporten. Revisionsbekendtgørelsen kræver imidlertid, at vi gennemlæser ledelsesberetningen for at påse, at informationerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og de informationer, som vi i øvrigt er blevet bekendt med i forbindelse med vores revision.

Denne gennemlæsning omfatter også en vurdering af, om ledelsesberetningen indeholder de oplysninger, som i henhold til revisionsbekendtgørelsen samt paradigmet skal indgå i ledelsesberetningen. Vi har desuden som led i forvaltningsrevisionen foretaget gennemgang af resultatmålsrapporteringen.

Vi har kontrolleret, at ledelsen overholder alle pligter i henhold til lovgivningen i relation til revisionsbekendtgørelsen.

Vi har kontrolleret, at årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med relevante vejledninger.

7.3 Ledelsens regnskabserklæring samt ikke-korrigerede fejl i årsrapporten

Som led i revisionen af vanskeligt reviderbare områder har institutionens øverste daglige ledelse afgivet en regnskabserklæring over for os vedrørende årsrapporten for 2024. Heri har de bl.a. erklæret, at

- institutionens ledelse er enig i, at institutionens anlægsaktiver er værdiansat forsvarligt
- der er taget økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, der er omfattet af årsrapporten
- statstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med de givne vilkår
- tilskudsgrundlaget er opgjort i overensstemmelse med gældende regler
- institutionens aktiver ikke er pantsat eller behæftet med ejendomsforbehold ud over det i årsrapporten oplyste
- indtægter fra projekter og IDV-aktiviteter er indregnet fuldstændigt og nøjagtigt og er perio- diseret korrekt
- der ikke er verserende eller truende erstatningskrav, retssager eller eventualforpligtelser så- som pensions-, kautions- og garantiforpligtelser samt andre økonomiske forpligtelser, herun- der leasingforpligtelser, ud over de i årsrapporten anførte, som væsentligt vil kunne påvirke bedømmelsen af institutionens økonomiske stilling
- der ikke er konstateret væsentlige besvigelser i det forløbne regnskabsår, og at institutionens forretningsgange og interne kontroller bl.a. har til formål at forebygge muligheden for besvigelser
- der fra balancedagen og frem til i dag ikke er indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten, og som ikke er kommet til udtryk i ledelsesberetningen.

Der er ikke konstateret fejl i årsrapporten udover den i afsnit 5.1 nævnte ikke-korrigerede fejl, der ikke giver anledning til at modificere konklusionen i vores påtegning.

7.4 Eftersyn af bestyrelsens protokoller og overholdelse af statens regnskabsregler

Vi har foretaget kontrol af, at bestyrelsen overholder de pligter, som den i henhold til lovgivningen er pålagt med hensyn til at oprette og føre bøger, fortegnelser og protokoller mv. Endvidere har vi påset, at KU på alle væsentlige områder overholder statens regnskabsregler.

7.5 Rapportering til andre myndigheder og underskriftsforhold

Vi har kontrolleret, at KU har foretaget de påkrævede rapporteringer til de respektive myndigheder, og at årsrapporter og revisionsprotokollater er underskrevet af bestyrelse samt KU's øverste daglige ledelse.

7.6 Redegørelse vedrørende forskningsinfrastruktur

I henhold til styrelsens brev af 1. december 2015 skal vi redegøre for vores undersøgelser vedrørende universitetets forskningsinfrastrukturer, herunder hvorledes det hos KU sikres, at statsfinansieret forskningsinfrastruktur alene anvendes accessorisk til universitetets indtægtsdækkede virksomhed.

Forskningsinfrastruktur skal i denne sammenhæng forstås som anlæg, der anvendes i forskningssammenhæng.

KU udarbejdede i 2022 en opgørelse over forskningsinfrastruktur. Opgørelsen viser, at de enkelte fakulteter hver især holder sig under grænsen på 20% for anvendelse af forskningsinfrastruktur i økonomisk aktivitet. KU har vurderet, at opgørelsen fra 2022 i al væsentlighed kan lægges til grund for vurderingen af omfanget i 2024.

KU har ikke fastlagt, hvornår opgørelsen til brug for vurdering vil blive opdateret.

Vi har påset, at KU har foretaget vurdering af, hvor stor en andel af de enkelte forskningsinfrastrukturers kapacitet, der anvendes til økonomisk aktivitet, og at den økonomiske aktivitet er vurderet til alene at være accessorisk.

På baggrund af at den indtægtsdækkede virksomhed udgør en begrænset del af KU's almindelige virksomhed, er det vores vurdering, at der ikke er væsentlig indikation på, at omfanget af anvendelsen af forskningsinfrastruktur er andet end accessorisk til KU's almindelige virksomhed.

Det er vores vurdering, at universitetet har foretaget den krævede vurdering af anvendelsen af forskningsinfrastruktur, og vi har ikke bemærkninger til denne.

7.7 Datterselskaber

KU har 100% ejerskab i UCPH Ventures A/S. Der henvises til afsnit 5.4 for beskrivelse af de udførte handlinger og konklusionen herpå.

7.8 Regnskabsinstruks

Det er vores vurdering, at den opdaterede regnskabsinstruks pr. december 2024 følger principperne i de af Økonomistyrelsen fastsatte retningslinjer. Der henvises til afsnit 8. Opfølgning på bemærkninger fra tidligere revisionsprotokollater for opfølgning på forholdet. KU planlægger en større opdatering af regnskabsinstruksen i forbindelse med idriftsættelsen af den nye organisering af de administrative funktioner i 2025.

7.9 Retningslinjer for god finansiell kontrol

De statslige retningslinjer for god finansiell kontrol går i retning af øget dokumentation for de foretagne risikovurderinger. Vi har i forbindelse med revisionen konstateret, at KU i lighed med sidste år ikke har et dokumenteret overblik over iboende risici og interne kontroller i de finansielle processer, udarbejdet efter Økonomistyrelsens vejledning om finansiell kontrol. En kortlægning af risici og kontroller har flere fordele, herunder vil det give et overblik over områder, der enten har for mange eller for få kontroller tilknyttet. Kortlægningen af dette vil sikre en bedre udnyttelse af ressourcer og sikre et mere effektivt ledelsestilsyn under hensyntagen til de forskellige forsvarslinjer. KU's administrationsreform har medført at KU har etableret tilsynsenheden, der pr. 1. marts 2025 blandt andet varetager ansvaret for at sikre at KU dokumenterer overblik over iboende risici og interne kontroller i de finansielle processer.

KU har i starten af 2024 iværksat planlægningsarbejdet for at imødegå observationen og KU's nyetableret tilsynsenhed følger op på forholdet i løbet af 2025.

8. Opfølgning på bemærkninger fra tidligere revisionsprotokollater

Vi har som led i vores revision fulgt op på revisionsbemærkninger fra tidligere revisionsprotokollater, der er omtalt i revisionsprotokollat af 5. april 2024 og 11. december 2024:

Observationer fra tidligere år	Status 2024
Revisorerklæringer vedrørende eksternt finansierede projekter (12. april 2023, punkt 6) Vi har i 2022 afgivet 51 særskilte erklæringer vedrørende projekter for EU samt andre eksterne bevillingsgivere om anvendte projektmidler, hvoraf 35 af erklæringerne har givet anledning til en eller flere bemærkninger. På de 35 projekter er der i alt 60 fremhævelser eller bemærkninger. For de 35 projekter er fejlene blandt andet relateret til brugen af time sheets. Fejlene vedrører primært formalia (overholdelse af frister, rettidigt udfyldte og godkendte time sheets mv.). Det er fortsat vores vurdering, at KU med fordel kan styrke processerne og forsvarslinjerne omkring den formelle administrative projektstyring, og vi anbefaler, at området tages med i overvejelserne om fremtidig organisering. I lyset af det store antal bemærkninger til de konkrete projektrevisioner har Deloitte og KU i samarbejde udvalgt underemnet Håndtering af eksternt finansierede projekter til plantemaet Aktivitets- og ressourcestyling. Formålet med underemnet er at identificere eventuelle svagheder og forbedringspunkter i den måde, som KU håndterer eksternt finansierede projekter på. Der henvises til afsnit 4.5 for en konklusion på området. Vi anbefaler desuden, at KU øger fokus på at gennemgå de administrative krav og indgå i dialog med bevillingsgiver på et tidligere tidspunkt for at opnå en evt. dispensation fra krav, der ikke kan indpasses i KU's administrative processer. KU har oplyst, at de på baggrund af analysen, udarbejdet af BCG, har igangsat vurderinger af KU's organisering, som kan have betydning på projektområdet. Vi vurderer, at KU har iværksat initiativer til at forbedre projektområdet og imødegå vores observation samt anbefalinger.	Vi har i regnskabsåret 2024 afgivet 61 (48 i 2023) særskilte erklæringer vedrørende projekter for EU samt andre eksterne bevillingsgivere om anvendte projektmidler, hvoraf 32 erklæringer har givet anledning til en eller flere bemærkninger, svarende til 52% (46% i 2023). På de 32 projekter er der i alt 52 exceptions eller revisionsbemærkninger. 1 af de 52 revisionsbemærkninger relaterer sig til forhold vedr. regnskabsåret 2024. Erklæringer afgives ved projektafslutning og dækker sædvanligvis flere regnskabsperioder/år. Ofte relaterer revisionsbemærkninger til et eller flere tidligere finansår, hvorfor KU's tiltag om nedbringelse af antallet af revisionsbemærkninger først vil kunne ses med en vis tidsmæssig forsinkelse. Vi henleder også opmærksomheden på, at for så vidt angår revision af EU-projekter, skal revisor afrapportere om alle forhold og afvigelser uanset væsentligheden af disse, hvorfor en stor del af observationerne ikke har en høj beløbsmæssig væsentlighed. For 27 ud af de 32 projekter med bemærkninger er fejlene blandt andet relateret til brugen af time sheets. Fejlene vedrører primært formalia i form af manglende overholdelse af frister for rettidigt udfyldte og godkendte time sheets mv. Det er fortsat vores vurdering, at KU med fordel kan styrke processerne omkring den formelle administrative projektstyring, og anbefaler, at området tages med i overvejelserne om fremtidig organisering. Vi anbefaler desuden, at KU øger fokus på at gennemgå de administrative krav og indgår dialog med bevillingsgiver på et tidligere tidspunkt for at opnå en evt. dispensation fra krav, der ikke kan indpasses i KU's administrative processer. Eksempelvis stiller nogle fonde krav om anvendelse af afvigende timenormer, redegørelse for afvigelse i forhold til fastsatte standardsatser, opgørelse af lønomkostninger uden dækning for ferie og sygdom, samt særlige krav til godkendelse af indregnede omkostninger mv. KU er i gang med implementering af administrationsreform, som implementeres i løbet af 2025. Administrationsreformen

Observationer fra tidligere år	Status 2024
	forventes at styrke og ensarte den fælles service på KU, som også omfatter projektområdet. Herudover har KU siden december 2022 iværksat arbejde relateret til udbedringen af revisionsbemærkninger på eksternt finansierede projekter. Der arbejdes videre efter implementering af administrationsreformen. Punktet holdes på baggrund af ovenstående åbent.
Aktivitets- og ressourcestyring (eksternt finansierede projekter) - (12. april 2023, punkt 4.5) I lyset af det store antal bemærkninger til de konkrete projektrevisioner har Deloitte og KU i samarbejde udvalgt underemnet Håndtering af eksternt finansierede projekter til plantemaet Aktivitets- og ressourcestyring for 2022. Formålet med underemnet var at identificere eventuelle svagheder og forbedringspunkter i den måde, som KU håndterer eksternt finansierede projekter på. Vi identificerede en række forbedringspunkter relateret til faserne pre-award, drift og afslutnings- og regnskabsaflæggelse. Vi har konkret konstateret svagheder relateret til beskrevne forretningsgange, overholdelse af tilsagnsskrivelse og kvalitetssikring. Herudover har vi konstateret mangler vedrørende overholdelse af bevillingsskrivelser, særligt for EU-projekter.	Vi har i forbindelse med vores revision for 2024 forespurgt KU om konkrete tiltag for at imødegå vores observationer relateret til håndtering af eksternt finansierede projekter. KU er meget opmærksom på de udfordringer, som vi har afdækket i forbindelse med revisionen. Det er derfor i det daglige arbejde løbende et fokusområde med henblik på at sikre fortsat øget overholdelse af retningslinjer samt øget vidensniveau om de gældende regelsæt og værktøjer – både fællesadministrativt og på fakultets- og institutniveau. Organiseringen af projektområdet er en del af arbejdet i den reform af universitetets administration, der pågår i 2025. Det er derfor KU's vurdering, at denne organisering bør være udført, før der kan designes nye processer og vurderes implementering af nye større interne kontroller og/eller kontrolenheder. Vi vil konkludere på området i forbindelse med den løbende revision for 2025.
Feriepengeforpligtelse – (12. april 2023, punkt 3): KU har beregnet feriepengeforpligtelsen i overensstemmelse med Økonomistyrelsens vejledning. Vi har foretaget kontrol af restferie og særlige feriedage. Desuden har vi kontrolleret KU's præsentation af forpligtelsen i årsrapporten. KU har løst tidligere udfordringer med det nye personalesystem KUPA, der ikke var i stand til at levere et tilstrækkeligt pålideligt datagrundlag for beregning af restferie. KU valgte dog at beregne feriepengeforpligtelsen for 2023 på baggrund af restferiedage opgjort pr. 31. december 2022, da KU har vurderet, at restferiedagene for 2022 er mere retvisende grundet mulige forsinkelser i medarbejdernes indsendelse af ferieskemaer og medarbejdernes registrering af samme ferie. KU opgjorde skyldige feriedage til 15,41 restferiedage i 2023. Vi har vurderet de skøn, som indgår i beregningen, og kan tilslutte os KU's indregning af feriepengeforpligtelsen pr. 31. december 2023. Vi anbefaler, at KU følger udviklingen i antal feriedage tæt og har fokus på at kvalitetssikre data, der anvendes ved opgørelsen, når KUPA-systemet er fuldt ibrugtaget. I forbindelse med	KU anvender nu rapporter fra personalesystemet KUPA med realiserede tal til at beregne og opgøre skyldige feriedage. Vi har vurderet underliggende data, der anvendes til beregningen af feriepengeforpligtelsen, og det er vores vurdering, at forpligtelsen er beregnet på korrekt grundlag og efter korrekt metode. KU har opgjort skyldige feriedage til 16,25 restferiedage pr. 31. december 2024 (15,41 restferiedage i 2023). Punktet lukkes på baggrund af ovenstående.

Observationer fra tidligere år	Status 2024
regnskabsaflæggelsen for 2024 vil KU sikre, at data vedrørende restferiedage ultimo 2024 er klar rettidigt, og derved anvende aktuelle data. Vi følger op på forholdet i forbindelse med revisionen for 2024.	
Indkøbspolitik – (12. april 2023, punkt 4.4): Det skal bemærkes, at KU's indkøbspolitik senest er revideret i 2015. KU og udbudsmodeller har udviklet sig meget siden 2015, hvorfor det anbefales, at politikken genbesøges og tilpasses eksempelvis i forbindelse med den igangværende administrationsreform, med afsæt i BCG-analysen.	Vi har i forbindelse med revisionen for 2024 konstateret, at der ikke foreligger en opdateret og godkendt indkøbspolitik. KU har oplyst, at indkøbspolitikken udarbejdes i forlængelse af administrationsreformen. Vi følger op på forholdet i forbindelse med revisionen for 2025.
Regnskabsinstruks (4. april 2024, punkt: 7.11): Det er vores vurdering, at regnskabsinstruksen pr. februar 2022 i hovedtræk efterlever de af Økonomistyrelsen fastsatte retningslinjer. I henhold til afsnit 3 i regnskabsinstruksen skal denne opdateres årligt, hvilket KU ikke har imødekommet i 2023 grundet ressourcemangel. Der er dog udarbejdet et gennemarbejdet udkast til regnskabsinstruksen for 2023. KU forventer at opdatere regnskabsinstruksen i løbet af 2024. På baggrund af vores gennemgang af den gældende regnskabsinstruks og udkast til regnskabsinstruksen for 2023 er det vores anbefaling, at KU fortsat har fokus på implementering og efterlevelse af de nye afsnit i regnskabsinstruksen. Eksempelvis er det konstateret, at afsnit 3.1 Det interne kontrolsystem og 3.2 Vedligeholdelse af det interne kontrolmiljø omtaler generelle aktiviteter som risikovurdering, proces omkring tilrettelæggelse af kontrolaktiviteter og opfølgning på kortlagte risici, der fortsat ikke fuldt ud gennemføres som beskrevet. Ledelsen har oplyst, at årsagen til manglende efterlevelse af regnskabsinstruksen til fulde skyldes, at Fællesadministrationen (FA) oplever ressourcemangel til at udføre dele af de tildelte opgaver.	I henhold til afsnit 3 i regnskabsinstruksen skal denne opdateres årligt, hvilket KU har efterlevet i 2024. Hertil har KU proces for, at regnskabsinstruksen fremadrettet opdateres årligt. Denne del af observationen er lukket. På baggrund af vores gennemgang af den gældende regnskabsinstruks for 2024 er det vores anbefaling, at KU fortsat har fokus på implementering og efterlevelse af de nye afsnit i regnskabsinstruksen. Eksempelvis er det konstateret, at afsnit 3.1 Det interne kontrolsystem og 3.2 Vedligeholdelse af det interne kontrolmiljø omtaler generelle aktiviteter som risikovurdering, proces omkring tilrettelæggelse af kontrolaktiviteter og opfølgning på kortlagte risici, der fortsat ikke fuldt ud gennemføres som beskrevet. Ledelsen har oplyst, at årsagen til manglende efterlevelse af regnskabsinstruksen til fulde skyldes, at Fællesadministrationen (FA) oplever ressourcemangel til at udføre dele af de tildelte opgaver, særligt som følge af ressourcetrækket i forbindelse med administrationsreformen. Det bliver tilsynsenhedens opgave at overvåge at regnskabsinstruksen efterleves. Vi følger op på forholdet i forbindelse med revisionen for 2025.
Formålsregistrering (4. april 2024, punkt: 5.3): KU har i forbindelse med regnskabsaflæggelsen konstateret, at den første version af formålsfordeling var fejlbehæftet, da inputdata ikke afspejlede det reelle forbrug. KU har derfor foretaget kvalitetssikring af inputdata, hvilket har givet anledning til en række tilretninger af de opgjorte fordelinger. KU vil i 2024 udarbejde arbejdsgangsbeskrivelser	Vi har i forbindelse med revisionen for 2024 stikprøvevis testet inputs til fordelingsmodellen samt vurderet KU's opdaterede forretningsgange på området. Vi har ikke fundet forhold, som taler for, at formålsfordelingen er fejlbehæftet. Vi har i den forbindelse ikke konstateret mangler i KU's tilrettelagte forretningsgange, processer og kontroller på området.

Observationer fra tidligere år	Status 2024
og kortlægge processer for formålsfordelingen, samt gennemføre kortlægning af risici ved formålsfordeling og udvikle kontroller, der imødegår risikoen for fejlagtig fordeling.	I forbindelse med administrationsreformens etablering i marts 2025 forventes organisationsændringerne at have betydelige ændringer i KU's registreringsramme og fordelingsnøgler. Dette kan øge risikoen for fejlagtig fordeling for det formålsfordelte regnskab for 2025. Vi anbefaler øget fokus og kontrolaktiviteter i løbet af 2025 for at mitigere risikoen for fejl. Punktet lukkes på baggrund af ovenstående, men vi vil have øget fokus på området som følge af de omtalte risici.

9. Revisors ydelser samt uafhængighed

Siden afgivelsen af vores revisionsprotokollat af 11. december 2024 har vi efter anmodning fra institutionens ledelse udført følgende opgaver:

- Øvrige revisionsopgaver, herunder påtegning af diverse projektregnskaber og indberetninger
- Assistance vedrørende diverse regnskabsmæssige forhold
- Projektøkonomibistand, herunder udlån af konsulenter til diverse assistance hos fakulteter
- Assistance i forbindelse med Nyt SIS
- Ad hoc konsulentbistand vedrørende KU's reformprogram
- Assistance vedr. vurdering af omkostningsmodeller
- Analyse til brug for KU's fortsatte digitaliseringsarbejde
- Assistance i forbindelse med strategiske fremskrivninger og likviditet

Vores arbejde i forbindelse med ovennævnte har ikke givet anledning til bemærkninger.

10. Underskriftsforhold

Med henvisning til Erhvervsstyrelsens udstedte erklæringsbekendtgørelse skal vi anføre:

- at vi opfylder lovgivningens krav til revisors uafhængighed, og
- at vi under vores revision har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

København, den 8. april 2025

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Lars Hillebrand
statsautoriseret revisor

Christian Dahlstrøm
statsautoriseret revisor

Side 856 – 883 af revisionsprotokollatet er fremlagt på bestyrelsesmødet den 8. april 2025.

Rektor, universitetsdirektør og bestyrelsen

David Dreyer Lassen
rektor

Søren Munk Skydsgaard
universitetsdirektør

Merete Eldrup
formand

Dorte Brix

Jesper Grodal

Jan S. Hesthaven
Knudsen

Signe Berner Johansen

Ulrik Vestergaard

Dogukan Jesper Gür

Pia Quist

Lars Rasmussen

Ulla Tofte

Birgitte Vedersø